

TORONTÁL

ára: 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beeskerek, Obilityeva (Zápolya) u. 1 Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Surgonycim: Torontál, Veliki Beeskerek	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Az előfizetés ára: Egez ęvre . 300 D Negyedęvre . 75 D Felęvre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések dijszabas szerint Megjelenik naponta délben	ára: 1 Din
	Megjelenik naponta délben			

Radics passzivitást diktál.

— Beogradi tudositonk jelentése. —

Beograd, junius 4.

Zagrebbol jelentik: Radics Sztepan blokkja tegnap naggyulest tartott Zagrebban, amelyen a további teendők felett határoztak. Az ülésen határozatot hoztak, mely szerint felszolıtjak dr. Spahot és Korosecet, hogy hagyják el Beogradot és lępjenek teljes passzivitásba.

Megrendszabalyozzak a közlekedést.

A rendőrség szigoru rendelete.

— A „Torontál” tudósitójától. —

Beeskerek, junius 5.

A rendőrség erélyes rendszabalyokat lęptetett életbe a közlekedés terén. A magnagyobbodott kocsik, autó- és kerékpárforgalom szukseggesse tette, hogy a járókelők testi ępsegere fokozottabb mértékben uyeljenek s ez indította most a hatóságot arra, hogy szigoru rendelettel megrendszabalyozza a közlekedést és súlyos bírságokkal csökkentse a kihágásokat.

Este nyolc és tiz óra között — a rendelet szerint — szigoruan tilos a Fő-utcán, a megyeháza és Koronakavehaz közötti részen kerékpáron közlekedni. Ugyisinten tilos a nap narmey szakában is a Bęga-partnak a Csokliget és Plank-kert előtti részen biciklizni. Este csak kivilágitott kerékpáron szabad hajtani.

A sofforok a város belterületén csak lezárt pufferekkel közlekedhetnek s mindenkor csakis a rendes sebességgel. Ellenesetben az autó tulajdonosan kivul szigoruan megbirsagoljak a soffort is. Eddigélé 500 ezer dinarig terjedő bírsággal sújtották a sebes hajtást, a jövőben azonban még ennél is szigoruban.

A berkocsisokrol uj nyilvántartást fektetnek fel. A rugos kocsikat — tokintet nélkül arra, hogy személy- vagy teherszallıtasra használják — junius 17-ęgi bezárólag be kell jelenteni a rendőrségen.

Anke a beeskereki kamarában. A beeskereki kereskedelmi- és ipar-kamarában tegnap delelott anketra jöttek osze a beeskereki kavesok és fuszernagykereskedok. Sztanojlovity Sándor kamarai titkár kozlote az egybegyultekkel, hogy a brodi Kohn Jakab és fiai részvénytársaság ęg uj metodussal jominosęgu likort gyárt. A likort nem eszenciabol allıtjak elő — mint rendesen szokták — hanem drogarubol. A brodi gyár készítményével eredeti gyarmanyaink száma egy ujbolival szaporodott.

Megkezdodott a kormány deklarációja feletti vita.

Éles támadások az ellenzéki oldarol.

Beograd, jun. 4.

Jovanovity Ljuba házelnök delelott kilenc óra husz percek nyitotta meg a szkupstina uleset. A napirendre való atteres előtt a házelnök válaszol Gosztinesar (kler.) képviselőnek a tisztviselotorvenyre vonatkozólag feltett kérdéseire. Gosztinesar egyik legutobbi beszédében ai állította ugyanis, hogy a szkupstina szándékosan halogatja a törvény meghozatalát. Jovanovity Ljuba, a Ház elnoke kijelentette, hogy a törvénytervezetet átadta feldolgozás végét a törvényhozó bizottságnak s az már a közeljövőben a szkupstina napirendjére kerül.

Utána Perity Ninko szociálpolitikai miniszter szólalt fel és dr. Reichner horvátországi képviselőnek hozzája intézett interpellációja felett. Perity Ninko miniszter elmondotta, hogy miért szüntette meg a szóbanforgó zagrebi kivándorlási hivatalát. A kivándorlási iroda — a válasz szerint — autonom szerv volt, tisztviselők nem tartoztak semmiféle felelőséggel s így működésük nem volt ellenőrizhető. Miután a kivándorlási uyekben a szociálpolitikai miniszterium felelős, bevonták ezt a hivatalát, mint önálló osztályt, a miniszterium hataskorebe, az autonom zagrebi irodát pedig felszalttak.

Perity felszólalása után attertek a napirend egyetlen pontjának, a kormány deklarációjának a letargyaiasara. Az első felszólaló Rafajlovity Zsivko (dem.) volt, aki beszédében főképpen a kormány külpolitikájával foglalkozik. A deklaráció — mondotta — feloltele a szovetsęges és a szomszedallamokkal szembeni viszonyt, a szerb néphez legkozlelebb álló oroszokról pedig egy árva szóval sem emlékezett meg. Ami a kis-ententet illeti — folytatta beszédét — a szomszedallamok, köztük Magyarország is, kozeledest mutatnak a keszovetsęg államai felé. Figyelmzetteti a kormanyt, hogy óvatosan kell eljárnia, mielőtt döntő lępésre határozná el magát. Elsősorban is demokratikus vralmat kell teremtenie Magyarországnak, mert csak ilyen rezsim idején haladhatnak tovább a kozeledes utján.

A kormány belpolitikajarol kijelentette Rafajlovity, hogy ilyen politikával csak az államellenes elemek akcióját támogatja, semmikepben sem szolgálja azonban az állam konszolidációját.

A Radics-eseteken kivul felemlit egy szlovenai incidentet, amelynek előidézői — véleménye szerint — a németek. Elmondja, hogy Ptujban egy ünnepség alkalmával a jelen volt németek ezt kiabálták: Le a szerbekkel! Le Jugoszláviával! Ennek alapjan — mondotta Rafajlovity — azt várhattuk volna, hogy a németek ellen eljárást indítsanak, ezzel szemben a szlovenai Orjune ellen folytatnak bunuyi vizsgalot. Beszédében hangsúlyozza, hogy a ptuji tortentekert nem okolja az oszes nemeteket s csak azokat támadja, akik szolidarisok azokkal, akik a merész tettet annakidején elkovettek.

Felszólalását folytatva kijelentette, hogy nem hisz abban, hogy a kormány keresztül tudja vinni a programját. A maga részéről bizalmatlanságot szavaz a kormany-nak.

Mint előre megjosoltuk, a muzulmánok ezuttal nem maradtak szótlanul, hanem tevékenyen részt vettek a vitában. Rafajlovity után a boszniai muzulmán-esoport egyik vezetotagja, Kulanovity Zafer képviselő szólalt fel és a megegyezés érdekeiben beszélt. Csodalkozasanak adott kifejezést, hogy a kormany a vidovdani alkotmányról, mint bázisról beszélt, ami pedig ellentében áll a megegyezés politikájával.

— Nincs megegyezés — kiáltott közbe egy muzulmán radikális képviselő.

Kulanovity Zafer beszédének további folyamán azt állította, hogy a vidovdani alkotmány nem őszinte kifejezoje a népnek. Ezt látszik igazolni különben az a tény, hogy az alkotmányt annakidején mindosze egy szavazattöbbséggel hozhatták meg. Véleménye szerint a vidovdani alkotmány már modosıtasra szorulna.

— Ostor kellene nektek — kiált Spahokele Miakity boszniai radikális képviselő.

Kulanovity beszél a boszniai állapotokról és ismerteti a tisztviselő-terrort és korrupciót.

— Andriy képviselő a beszéd során ingerulten kifakad: Negyven évig esendben turetek az osztrák beamtereket?

Miután a boszniai radikális- és a muzulmán-párt között állandóan heves oszetuzesek voltak, az elnok ot perenyi szünetét rendelt el.

Szunet után Kulanovity folytatta beszédét. Élesen kritizálta az Orjunit és támadta ezzel kapcsolatosan a hatóságokat. Elénk visszhangot kellett a képviselő azon kijelentése, hogy Bosznia sem a szerbeké, sem a horvátoké, hanem a boszniaiake és a heregocoke.

Kujundzsity (delszerbiai dem.) a macedón állapotokról beszélt. Támadta a kormanyt, hogy a legkevesebb gondot az állam mostoha gyermekére, Macedoniara fordítja, ahol pedig leginkább volna szükseges rendes tisztviselői apparátussal vęgre munkához fogni.

A rendezellen állapotokat jórészt az agrárreform rossz keresztulviteleenek tulajdonítja, miért is javasolja egy parlamenti bizottság kiküldését a kérdés végleges tisztázása végett.

A következő szónok Moser dr. német képviselő volt, aki nagy érdeklődés közepette kezdte el nagyszabas beszédét. Moser dr. afolta Rafajlovitynak a szlovenai ünnepségre mondott vádoló kijelentését. A ptuji ünnepség nem volt nacionalista jellegű, egy német dalárda ünnepelte mindosze fennállásának az évfordulóját. Beesuletszavara kijelenti, hogy az unnepeyre határon túl vendeket nem hivtak meg. Vęgul valollennak nyilvánítja azt az allıtast, hogy az egybegyuilt németek a szerbek és Jugoszlávia ellen tüntettek volna. A ptuji tortentekert az Orjunit okolja.

Rafajlovity reagált Moser dr. beszédére és kijelentette, hogy allıtasai pontosak és ęppen megbizhatosaguk miatt fennartja a mondottakat. Egyébként is beszédét azoknak emezte, akik nem szeretik ezt az államot.

Vukosavljevity (dem.) a kormany agrarreformjat fejtegeti és élesen támadja a deklarációt. Beszéde vęgen megjegyzi, hogy a kormanyt olyanok támogatják, mint Nedzsity bęg (delszerbiai muzulmán) aki a háboru alatt a szerbek ellen mahinalt.

Timonovity (rad.) Nedzsity bęg védelmére kelt és kijelentette, hogy azonnal lemond mandátumáról, ha valaki konkrét vádat tud beigazolni a bęg szerbiaellenes viselkedéséről. A házelnök az ulest déli fél egy órakor berekesztette. Folytatását ma delelott tiz órára tuztek ki.

TOZSDE

Junius 4.

Beograd. (Zárlat.) London 38470,
Páris 535, Newyork 8150, Genf 1495,
Milano 38750, Prága 249, Berlin 011,
Szófia 81, Budapest 864.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 5538750,
London 256350, Páris 3577250, Milano
256750, Berlin 00072, Prága 1659,
Wien 0007825, Budapest 01025, Hol-
landia 217, Beograd 680, Varsó 00097.
Budapest. (Zárlat.) Newyork 5260—
5410, Páris 341—351, Berlin 7—740,
Amsterdam 2061—2121, Beograd
6450—6650. A többi változatlan.

HIREK

Jun.
6.

1606 ban szül Pierre Corneille francia költő. 1869 ben szül. Wagner Sigfried modern zene-költő.

1915-ben ezen a napon kezdődött az első borzalmas Isonzo ütközet, amely június 20-ig tartott.

Orvosi hír. Dr. Kuszling János ker. munkásbizt. pénztári főorvos 3 heti tanulmányutra Budapestre utazott.

Uj hajójáratot kér a becskerek gyáriparosok grémiuma. A becskerek gyáriparosok grémiuma előterjesztést küldött a beogradi hajószindikátusnak hogy Rudolfsgnad és Beeskerek között állítson be egy kora reggeli hajót. Ugyanez a hajó szállítsa vissza az utasokat négy aznap a délutáni órákban.

Megállapították a gyufa árát. A zagrebi Südslavisches Lloyd írja, hogy a monopoligazgatóság a gyufa dobozának detailbani árát egy dinárban állapította meg.

Rendőri hírek. K. István 14 éves becskerek földművesfiú Bečkerek és Bega Sveti Djuradjon több lopást követett el. Főleg ruhaneműket emelt el, amelyeknek értéke meglehetősen magas. A becskerek rendőrség elfogta és átadja a fiatalokruak bíróságának. — Balog Mária becskerek napszámosasszony a város határában hét tyukot lopott el. A rendőrség letartóztatta és megindította ellene a büntető eljárást. — Schmidt Mihály, Zmaj Jovina (Mária Terézia) utca 7-es számú házban lakó kőművesen tegnap az elmebetegség tünetei mutatkoztak. Elmezavarában egy hasáb fát ragadott fel és gyermekei után dobta. A hatalmas szál fa szerenesére célt tévesztett s így a gyermekeknek nem történt semmiféle bajuk. Schmidtet a lakók átadták a rendőrségnek. A szerenesétlen kőművest elszállítják a kanizsai elmeegógyintézetbe.

Rendezték a palackozott bor adóját. A zagrebi Jugoslavenski Lloyd érdekes cikkei közül, amely a bányásági borkereskedőket és vendéglősöket is közelről érinti. A cikk szerint a hordókból letöltött butéliás borok után eddigelő külön adót szedték a pénzügyi közegek. A közvetlen állami adók igazgatósága most aképpen rendezte ezt a vitás kérdést, hogy a jövőben is adó fizetendő ugyan a hordókból betöltött palackozott bor után, de mivel a hordó bort már egy ízben megadóztatják, csak a két tétel között mutatkozó különbözetet fizetik az érdekeltek. A palackozott bor fogyasztási adója ha félliteres üvegekbe töltik, 32 dinár ötven para, hat deciliteres üvegekben 39, hét deciliteres 45 dinár 50 para, nyolc deciliteres 52, kilenc deciliteres 58 dinár 50 para, egyliteres 65 dinár, másfél literes üvegezés esetén 97 dinár 50 para százliterenkint. Aki hordókból palackokba tölti le a bort előbb igazolni tartozik, hogy a hordóbor utáni adót lefizette-e.

Be kell jelenteni a rugós járműveket. A becskerek rendőrfőkapitány rendeletet adott ki, mely szerint felhívja mindazokat, akiknek hintójuk, eszájuk, stayer-kocsijuk, szállító-kocsijuk, mészáros-kocsijuk vagy más ipari célt szolgáló kocsijuk van a birtokukban és általában olyan kocsijuk, amely rugóval van

Halálos végű szerelem.

Gyilkolt, mert az anyját megsértették.

Beeskerek, jun. 5.

Érdekes bűnügyet tárgyalt tegnap délelőtt a becskerek királyi törvényszék büntető tanácsa. A vádlottak padján Nemesev Luka 23 éves melencei földműveslegény ült, akit erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetével vádolt az ügyész.

A vádirat szerint Markov Lázá melencei földműves hosszú ideig szerelmével üldözte Nemesev Luka édesanyját. Állandóan szerelmi ajánlatokkal zaklatta s amikor elutasító választ kapott, dühében gorbomásokkal illette az asszonyt. A szerelmes szomszéd reménytelen udvarlásának híre lassankint szájról-szájra járt, úgy hogy rövidesen közbeszéd tárgyat képezte a ridegszívű asszony és a forrószívű öreg gavalér között naponkint lefolyó perpatvar. Nemesev né természetesen továbbra is hőiesen állta a küzdelmet, viszont Markov sem volt rest, hanem újabb reményekkel fogott hozzá újra és újra a nehéz ostromhoz.

A csendes, izgalom nélküli idillikus állapot talán továbbra is tartott volna, ha a véletlen nem esinál belőle bűnügyet. Nemesev Lukát barátai, akik természetesen szintén ismerték a Markov Lázá szerelméről szóló pletykákat, tréfából több ízben a szerelmes szívű gazdász ellen ingerelték és szemére vetették, hogy miért türi el, hogy Markov gorbomásokkal mond édesanyjának. Barátainak tréfálkozását nem hagyta annyiban, hanem most már végérvényesen elhatározta, hogy amugy alaposan ellátja a baját a szomszédban lakó Don Jvannak.

A múlt év őszén a koresmából hazatérve észrevette háza tájékán ellenfelét, Markov Lázárt. Az időt alkalmasnak találta tettének elkövetésére, azért nem sokat ingadozott.

ellátva, jelentsék be azokat június 3-ikától kezdődőleg június 17-ikéig bezárólag a rendőrségen, a második számú szobában. A bejelentések naponta reggel 8 óráig délután 5 óráig eszközölhetők. Mindazon tulajdonosok, akik bejelentést bejelenttek, a bejelentésről szóló elismervényt, ugyszintén az 1923. évre esedékes adó kifizetéséről szóló írást vigyék magukkal. Aki a bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, azt a fennálló törvények értelmében adójának háromszoros összegével bírságozzák meg.

A „Hazudik a Muzsikaszó“ című operett június 9. és 10-iki előadására jegyek Mangold Lipót cégnél már kaphatók. A további előadásokra: 11-ikére, 12-ikére és 13-ikára jegyek előjegyezhetők.

A darab egyes díszletrészei és a szereplőkről készült fényképfelvételek megtekinthetők a Grünbaum-cég kárikatában.

A háztulajdonos a lakója ellen. Radivoj Milán Vojvode Sztepe (Mátyás király) utcai háztulajdonos előbb ollóval, majd késsel nekiment lakójának: Arva Juliának s megfenyegette, ha lakásából ki nem költözködik. Később tulment a fenyegetéseken és tetteleg bántalmazta az asszonyt. A rendőrség könnyű testi-sértés miatt megindította ellene a büntető eljárást.

Valahonnan botot kerített elő s ezzel orozva hátulról fejbevágtta a gyanutlanul haladó öregembert. Markov Lázát a lakására vitték, ahol a súlyos agyrázkódás következtében nyolc nap múlva meghalt.

Nemesev a tárgyaláson bevallotta a tettet s azzal védekezett, hogy nem akarta agyonütni, hanem csak elverni Markovot, akin anyjának többszöri megsértése miatt kívánt bosszút állni. A vádlott a tárgyalás során igen lehangoltan viselkedett s oly benyomást tett a jelenvelekre, mint aki komolyan bánja az immár megmásíthatlan történeteket.

A tanúk inkább a mellékkörülményekről adtak felvilágosítást, úgy hogy a gyilkosság legapróbb részlete is teljesen tisztázást nyert. Az ítélet természetére nézve pontos utmutatást adott az orvosszakértőként kihallgatott dr. Zamutovity Timót, aki annakidején az áldozatot felboncolta.

A bíróság Nemesev Lukát erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetében mondotta ki bűnösnek és ezért egy évi börtönrre ítélte el. Az elítélt és az ügyész megnyugodott az ítéletben s így az jogerőre emelkedett.

Érdekes jelenet volt, amikor a kártérítési igények meghatározásánál megkérdezték a meggyilkolt özvegyt, hogy milyen összeget igényel. Markov Milica a bus özvegy hosszú ideig töprengett, hogy mit is kérjen, végül rávágta:

— Ah, mit bíró urak, fizessék meg az öregem temetési költségeit. Fejfa, kereszt, koporsó, gyertya, pap, mindent összevéve nyolcszáz forint volt.

A bíróság természetesen megszárazta az aránylag olcsó temetési költségeit. Ilyen olcsó árak mellett érdemes vidékre menni — meghalni.

* Záróvizsgai táncestély a Kaszinóban. Pénteken, június hó 8-án és szombaton, e hó 9-én. Kezdeté este pont 8 órakor. A vizsgatánc műsora. 1. Szerb nemzeti táncok, nemzeti viseletben; táncolják: Dobrila Padejski, Ruzsica Padejski, Desanka Parkaity Rieder Ilonka, Krisztina Adainov, Földes Mária, Zagorka Berberszki, Olga Jankovity. 2. Orient express schimny: Schimerling Ibolyka, Benuei Ieuska. 3. Labda-tánc: Bertin Babus és Lali. 4. Valse Franse: Schimerling Ibolyka, Dragoljub Jovano-vity. 5. Bajazzó: Benuei Ieuska, Bertin Micke. 6. Graciana: Hammesz Klárika, Bertin Lali. 7. Holland-tánc: Hammesz Babus. 8. Virágtánc: Rieder Ilonka, Krisztina Adamov, Schager Rózsika, Dobrila és Ruzsica Padejski, Desanka Parkaity, Zagorka Berberszki, Róth Elvira, Olga Jankovity, Hammes Klárika, Földes Mária, Margitka Jankovity. Utána ösztánc. Szíves pártfogást kérnek Butor Károly és Mesznik Ferenc táncitanitók.

Szünőben a feketehimlőjárvány. A feketehimlőjárványban újabb esőkkenés állott be. A négy beteg közül, akiket a járványkórházban ápoltak, kettő gyógyultan elhagyta a betegszobát. Jelenleg mindössze két beteg fekszik a borzalmas ragályban, ezeknek állapota sem ad

aggodalomra okot. Bizonyosra vészik, hogy a feketehimlő Beeskerekben rövidesen teljesen megszűnik.

Egy teherautó és fuvaros karambolja. Egy teherautó tegnap délelőtt nekijáratott Kuzmann Micsies fuvaros kocsijának. Az összeütközés oly szerencsétlenül történt, hogy Micsies a karját, a ló pedig a lábát törte. Az autó tulajdonosa ellen kártérítési igényvel lép fel a károsult. A soffört gyorshajtás miatt érzékenyen megbüntetik.

* Dr. Milan D. Orelly, ügyvéd Beogradban, irodáját Frankopan (ezelőtt Resavska) utca 31. szám alá helyezte át. Telefon 11-81. Lakás címe: Mišarska 4. Telefon 15-71. Képvisel eredményesen és lelkiismeretesen az összes minisztériumoknál, bíróságoknál, rendőri és közigazgatás hatóságoknál. Speciálisan kieszközöl és kézbesít Beogradban, a helyi hatóságok megkerülésével, utleveleket Európába és a tengerentúli államokba, ugymint Dél- és Északamerikába, Argentnába stb.

* Az olcsó cukor megérkezett és átvehető a „Fogyasztási Szövetkezet“ kárikatában és a pénzügyi palotán lévő hirdetőtáblán olvasható feltételek mellett. Az igazgatóság.

* Átutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukvitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Herzeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának, az Uj Időknek 22-ik száma közli Sas Ede, Vértesszőlgyula és Erdődi Mihály elbeszéléseit, Szederkényi Anna és Rudolph Stratz érdekes regényeit, Sztróky Kálmán cikkeit, Emőd Tamás és Farkas Imre verseit, Mühlbeck Károly elmés fejléceit, számos művészi és időszerű képet és a lap rendkívül népszerű és kedvelt rovatait, a szerkesztői üzeneteket és a szépségápolást. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 50 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy-ut 16. szám.

* Átutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére valutabiztosításokat legjutányosabban eszközöl a Nagybecskerek Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

* Hölgyek figyelmébe. A női kalapkészítés terén bárki szakszerű kiképzést nyerhet két hónap alatt, Schwimmerné modelltervező vezetésével. Jelentkezni lehet Grünfeld Armin órási-, ékszerész- és varrógép-üzletében Veliki Beeskerek.

* Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Veliki Beeskerek. Telefon 329.

Egy-két asztalossegéd

azonnal felvétetik — butorasz-talások előnyben részesülnek — SZELGRÁD ANTAL asztalosnál Geteova (Német) utca 2855. szám.

A szerelem eltévelyedései.

Sopron, jun. 4.

Tegnapelőtt Kismalomháza borzalmos esetet lepleztek le a hatóságok. Wolf Józsefné egyetlen leányát Jankát 1915-ben a háza alatti pincéjében egy tesztakabódéba zárta, ahonnan csak tegnapelőtt szabadította ki a hatóság. A község lakói úgy tudták, hogy Wolfné leánya szanatóriumban van és így nem tűnt fel eltűnése.

Az utóbbi időkben az a kőszai hírkapott lábra, hogy a leányt az anyja valahol élve eltemette. Névtelen feljelentésre a csendőrség nyomozni kezdett és rátalált a pincében a szerencsétlen teremtésre. Teljesen ruhátlanul, beteg, annyira elváltatva találtak rá, hogy szinte nem volt emberi formája. Beszélni nem tud, teljesen megvakult és csak négykézláb tud járni. A hatóság azonnal intézkedett, hogy a beteg nő szanatóriumba kerüljön.

Wolfné a csendőrség letartóztatva. Wolfnének büntársa volt a veje, akivel szerelmi viszonyt folytatott és amely okból tette el láb alól az anyja az édes leányát. A csendőrség a férfit még eddig nem kerítette kézre.

Egy becskerekci cipész érdekes találmánya.

Becskerék, jun. 5.

Érdekes találmányt mutatott be tegnap a „Torontál” szerkesztőségében Schäffer Adolf becskerekci cipésmester. Schäffer a sok fájós lábú, tyukszemű embertársainak szenvedését kívánja megszüntetni s erre egyszerű, praktikus, véleményünk szerint a gyakorlatban is pompásan beváló megoldást talált.

A cipésmester egy éven át folytatta a kísérleteket és szakadatlan buzgó munkálkodásának lett a gyümölcse a bemutatott találmány. A feltalálót munkájában az az irány vezette, hogy olyan cipőt készítsen, amely a járást megkönnyíti, a feladata tehát az volt, hogy a cipő mai merev formája helyett, ruganyosabbá tegye. A megoldás egyszerű. Schäffer a talpa vékony gumianyagot helyez el, amely alacsony párnává fújható fel. A gumi a belső betét és az alsó talp közé kerül, úgy hogy kívülről egyáltalában észre sem vehető a legszorgosabb megfigyelés dacára sem. A típó emellett formájából nem veszít semmit sem, mert a gumi minden esztétikai veszteség nélkül bátran felszerelhető a legelegánsabb sárm cipőre is. Hogy az élelmes találmány jóindulairól is említést tegyünk, leírjuk tapasztalatainkat, amelyeket a cipőben néhányórás fel- és aljárkálással szereztünk. A láb nyugodtan fekszik a cipőben, természetesen sokkal puhábban, mint a bőrfelületű cipőben, a járás pedig lényegesen könnyebb és főleg kellemesen ruganyos.

Schäffer Adolfnak a Brankovics-utca 7. szám alatt van a műhelye. A jövő hónapban berendezni üzemét, amely a saját találmányával felszerelt cipőket fogja gyártani. Adigra is összeköttetést keres gyárosokkal életrevaló találmányának kihasználására. Schäffer ez év januárjában szabadalmat kért, amit a beogradi szabadalmi hivatalból 14. I. 1923. P. 22/23. szám alatt meg is kapott.

Rövidített eljárás helyett — hosszabbított.

Az egészségügyi miniszter rendelkezik.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerék, jun. 5.

Az egészségügyi minisztérium rendeletileg szabályozta az elmebeteg felvétele körüli eljárást. A rendelet, mely tegnap érkezett Becskerekre, nem éppen szerencsés módon oldja meg ezt az ügyet s oly hosszadalmas eljárást ír elő, amely a gyakorlati életben feltétlenül teljes faskóval fog járni.

Az egészségügyi minisztérium legújabb intézkedésében utasította a kórházak igazgatóit, hogy az elmebetegségben szenvedő betegeket minden körülmények között vegyék fel és tartsák megfigyelés alatt. Megfelelő ideig tartó vizsgálat után orvosi bizottság vegye konzultáció

Megváltoztatott határozat — a tizenkettedik órában.

Meghosszabbították a fémjelzési határidőt.

Becskerék, június 5.

A kereskedelemügyi miniszter nemrégiben elrendelte, hogy az ország területén levő ékszerüzletek raktárában fellelhető összes arany- és ezüst-árak, amelyek osztrák-magyar fémjelzéssel vannak ellátva, újbóli megvizsgálásuk és jelzésük végett bemutatandók a legközelebb eső mértékhatóság hivatalnak. A rendeletnek megfelelően a bánásiak a suboticei mértékhatóság hivatal hatáskörébe tartoznak, az ezen a területen dolgozó ékszerészek tehát Suboticán hitelesíthetik a rendelkezés alá eső áruikat.

Az érdekeltek bánási, főleg azonban becskerekci kereskedők kezdeményezésére mozgalom indult meg annak érdekében, hogy a suboticei hivatal megkönnyítse az előirt fémjelzési eljárást. Az egyszerűsítést aképen ajánlották, hogy a mértékhatóság intézet küldje le egyik tisztviselőjét Becskerekre, ahol sokkal könnyebben és gyorsabban volna megoldható a lebélyegzés, mintha a kereskedők körülményesen szállítható áruikat Suboticára kényszerülnének transzportálni. Az ajánlat elfogadásához kétség sem férhetett, mert a kereskedők anyagi áldozatot ajánlottak fel, helyesebben mondva magukra vállalták a kiküldött tisztviselő napi-díjának és utiköltségének megtérítését.

A kedvező indítványt a suboticei mértékhatóság hivatal nem fogadhatta el, mert — a válaszirat szerint — a hivatal jelenleg egyetlenegy munkatársból áll, aki nem tudja állását elhagyni.

A fémjelzéses ügyben tegnap váratlanul újabb fordulat állott be. Mint már régebben jeleztük, a kereskedelemügyi minisztérium a hitelesítés határidejéül május 31-ét tűzte ki s ezt a terminust a kereskedelmi és iparkamara intervenciójára sem volt hajlandó kitolni. A minisztérium merev határozata miatt meglepetés szerűen hat most a legújabb értesítés, amely tegnap érkezett Becskerekre, hogy a kereskedelemügyi minisztérium a fémjelzés határidőjét június 30-ára halasztotta el.

Értesülésünk szerint a becskerekci ékszerészek jórészt már eleget tettek a rendeletnek s még május hó 31-ike előtt SHS fémjelzéssel látták el áruikat.

alá a páciens s betegségéről adjon szakvéleményt. A vizsgálat eredményéről szóló iratot elküldik az egészségügyi minisztériumnak, amely a jelentés alapján fog dönteni afelett, hogy felvehetik-e a beteget elme-gyógyintézetbe vagy sem.

A rendelet visszasságai már a közeljövőben jelentkezni fognak. A vajdasági kórházak ugyanis nincsenek berendezkedve elmebeteg részére, sőt egyenesen alkalmatlanok erre a célra. A kórházi különpavilonokban legfeljebb néhány napig tarthatják a betegeket, hosszabb időre azonban semmiesetre sem. Az egészségügyi minisztérium döntése, ismerve a hivatalos vaskalaposágot, hónapokig tartó késedelmet fog minden egyes esetben jelenteni, ami nem egy esetben tragikus következményekkel járhat a betegre nézve, akit gyors kezelés esetén talán még megmenthetek volna az életnek.

Elfogtak egy nagystilű tolvajt.

Négy lopás szerepel eddigelé a bűnlajstromán.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerék, jun. 4.

Veszedelemes tolvajt fogott el tegnap a rendőrség Z. Pera 17 éves melencei illetőségű földműveslegény személyében. Z. Pera lelkiismeretét fiatal kora dacára egész sereg büntett nyomja, amelyekért most kell felelnie az igazságszolgáltatás szervei előtt.

Z. Pera a napokban jött Becskerekre, hogy itten munkát vállaljon. Rövidesen napszámot is vállalt Kirtványzki Póza Prizrenska u (Erdősor) 2607. sz. alatti földművesnél. Állását természetesen arra használta fel, hogy a megfelelő pillanatban meglopja a gazdáját. A kínálkozó jó alkalmat kihasználva, a földműves távollétében betört a lakásba, ahonnan egy selyemkendőt, egy selyem-inget, egy fekete perzsa sapkát, szövethadrágot, mellényt és egy zsák buzát lopott el.

Elfogatása alkalmával kiderült, hogy már régebben meglopta Milarov Zsiva Karagyorgyev (Vásár) téri földbirtokost, akitől egy asztalterítőt és tizenkét kilogramm mosott gyapjút vitt el örök emlékül.

Ezt megelőzőleg Melencén Périty Uros gazdától két lóra való napszámot emelt el, Kumánban pedig Boracskov Sztévától öt zsák buzát lopott.

A becskerekci rendőrség folytatja a nyomozást Z. Pera bűnlajstromának összeállítására végzett. Nem tartják ugyanis lehetetlennek, hogy a tehetséges fiatal betörő még néhány büntetést követett el.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasuti szállításhoz eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etvosova u. 5.

Izgalmak Worowszky körül.

Svájc valóban nem a politikai merényletek hazája; ennek a boldog köztársaságnak polgárai méltán büszkélkedhetnek a szabadsággal, ami közös java a kantonok minden polgárának és a világ minden részéről ideseregülő idegennek, legyen az amerikai milliárdos, orosz emigráns, egyiptomi vagy indiai forradalmár, politikai ágens, nemzetközi kém, akármicsoda. A politikai szabadságnak ez a levegője valóban olyan kitünő hatása, mint az Alpok klímája a gyógyulást kereső tüdőbetegre. A legkülönbözőbb politikai lázokban sínylők szépen megfértek egymás mellett ebben a nagyszerű atmoszférában.

Worowszky meggyilkolása nemcsak az első merénylet a bolsevik diplomácia egyik képviselője ellen, hanem hosszú évek óta egyáltalán az első politikai gyilkosság Svájcban. Érthető tehát, hogy ez a gyilkosság milyen izgalmat okozott a konföderációban. Az egész svájci sajtó izgatottan kommentálta a Cecilhotelben lefolyt drámát, egyhanguan elítélte és megbélyegezte a gyilkosságot, ami a vendégszeretetéről híres várost, a békekongresszus színhelyét bevázta. Elképzelhetetlennek tartják, hogy a gyilkos a mostanában alakult Nemzeti Ligával összeköttetésben állna.

Ahrens, két golyótól sebezve, a mint ajulásából magához tért, rögtön intézkedett, hogy delegációja összes iratait eléggessék, rendelkezett a holttestet illetőleg, táviratokat küldött Moszvába és Berlinbe, aztán megfogalmazta a sajtó számára ismert nyilatkozatát, amelynek rendkívül kínos visszhangja teljesen elnyomta a rokonszenv és elismerés első megnyilatkozását, amit rendkívüli energiája és bravuros magatartása ellenfelei részéről is kivívott számára. A meggyilkolt bolsevik miniszter hullája megfertőzte a békekongresszusra amugy sem tiszta levegőt. Az egykori svájci csokoládégyáros fiának merénylete és áldozatának teteme körül szennyes, visszatartó üzérkedés indult meg. A kommunisták fenekedett propagandát fejtenek ki és az ágyban fekvő Ahrens lázasan dirigálja a politikai manővert. A Berlinből érkezett szovjetkiküldöttek és Stürmer, a bolsevik távirati iroda képviselője boszszútól elvakult nyilatkozatokat adnak ki és Worowszky halála előtti utolsó levelének nyilvánosságra hozatalával a végsőkig fölkorbácsolták a szenvedélyeket. Worowszky ugyanis egy nappal a merénylet előtt Berlinbe levett írt egy barátjának s ebben kifejezi aggodalmát, hogy merénylettől tart.

A levél közzététele kínos és botrányos jeleneteket okozott a Cerele de la Presse-ben és zivatáros fölháborodást a svájci polgárság körében. Stürmert, a levél kifüggesztőjét, kiutasították Cereleből, majd rendőrökkel vezették el. És aznap, mikor Worowszky holtteste, felesége és leánya elhagyták a várost, a polgárság szimpátiája Conradi, a merénylő felé fordult, akinek tettét az első órákban, sajtó és közönség, a konferencián résztvevő diplomaták szinte egyhanguan megbélyegezték.

Sajnos, úgy látszik elkerülhetetlenül súlyos következményei lesznek a merényletnek. A delegációk közül az olaszokat érintette a legkínosab-

ban a Cecil hotelben lefolyt dráma. Jóllehet, ők éppen a fascista kormány kiküldöttei, Worowszky velük, mint Mussolinivel viszonylag barátságos diplomáciai érintkezést tartott fenn. Rómában úgy tekintették Worowszkyt, mint a szovjetpolitika jobboldali árnyalatának képviselőjét, aki teljes morális súlyával és nagy képzettségével a forradalmi szélsőségekkel szemben állott és mindent elkövetett, hogy kormánya politikáját a kapitalista államokhoz közelebb hozza. A gyilkosság utáni hangulatra és helyzetre egyébként talán a legjellemzőbb egy kiváló diplomata pár szava, melyeket mondott, mikor a drámáról értesítették: „Borzasztó hiba történt!”

SZINHAZ.

Jun. 8. Műsoros kertiünnepély a zárdában.

Jun. 9. Műsoros kertiünnepély a zárdában.

Jun. 10. Műsoros kertiünnepély a zárdában.

Jun. 9., 10., 11., 12., 13. Erdélyi-Neumann: Hazudik a muzsika-zsó. Operette 3 felvonásban. A Kadima műkedvelő gárdája.

Jun. 21., 22., 23., 24. Gábor-Szirmai Ezüst pillé. Operette 3 felvonásban. Az Ady-Társaság színháza.

A három testőr harmadszor. Hét-főn este játszotta a tűzoltók műkedvelő gárdája zsufolt ház előtt harmadszor Herczeg Ferenc vígjátékát, a Három testőrt. A beteg Kürti István szerepét Léderer Károly játszotta, míg Flóris báró szerepébe Ripka Imre ugrott be. Az előadás a szerepeserek következtében kissé vontatva ment, egyébként azonban ezúttal is kellemes estét szereztek a közönségnek a derék műkedvelők, mert a közönség sokat kacagott és ezúttal hálás is volt a szereplőknek.

Előadás az árvaház javára. A becskerekéi róm. kath. zárda tanulóiból alakult Mária kongregáció tagjai június 8-án, 9-én és 10-én előadást rendeznek az árvaház javára. Az előadás műsora a következő: Blaskó Mária: „Szűz Mária dicsérete”. Énekes számú két képpel. Tschaikovszki: „A négy évszak”. Tanc. Gabányi: A levél. Monológ. Előadja: Bárány Mária. Holland tánc. Kreutzer: Granadai „Éjjeli szállás” c. operából énekel Sohn Malvin. Az előadásokat a zárda udvarában tartják meg esti fél nyolc órai kezdettel. (Bejárat a zárda II-ik középső kapuján). A sikeresnek ígérkező előadás főrendezői Nyárai Rezső és Nyárai Rezsóné. Karmester Láng Imre. Jegyek kaphatók a kongregáció tagjainál és a zárdában, az előadások estéin pedig a pénztárnál.

IRODALOM

Vajdasági kultúra. Ezen a címen keresztény irányzatú, társadalmi és irodalmi új folyóirat indult meg Stara Kanizsán Márton Mátyás és Szentiványi Dezső szerkesztésében. Az első szám meglepően izléses és a vidéki mértéken messzire felülkerekedő külső kivitelben kerül az olvasó kezébe. Tartalma is változatos és magas színvonalú. A beköszöntő P. Csávossy Elemér nemeshangu, magasszárnyalású munká-

ja. Mellette különösen Móra Ferencnek a néhai köemberekről szóló nagyjártékú cikkét, Maison Jeromos plébánosnak a görög nyelvről, Váhl Jánosnak pedig Vas Gerebenről szóló alapos tanulmányát és dr. Felsőhegyi Andrásnak a sentai csonka templomról írt cikkét kell kiemelni. A változatos tartalmu számot vers, gazdasági és egészségügyi rovatok és egyházi jellegű hírek egészítik ki.

Sport

Dzsombolji TK—Zseljeznicsari 1:1. Dzsomb. TK I. b)—Zseljeznicsari I. b) 9:0.

Budapesti eredmények: MTC—Törekvés = 1:0. (Meglepetés.) — MTK—MAFC = 9:0 (3:0). — UTE—KAC = 4:1 (2:0). — FTC—III. ker. = 3:2 (3:1). — Zugló—VAC = 1:0 (1:0). (Meglepetés.)

Athletika.

FTC nemzetközi viadalának második napja. 100 m. 1. Gerő (KAOE) 16:9 mp. 2. Vida (KAOE) 3. Schwartz (N. Kanizsa).

400 m. 1. Kurunczy (KAOE) 50:1 mp. 2. Fixl (MAC) 50:6 mp. 3. Juhász (MAC) 51:8 mp.

Diszkoszvetés. 1. Csejthelyi (BEAC) 42 m. 16 cm. 2. Kobulski (MAC) 40 m. 32 cm.

110 m. gátfutás. 1. Püspöki (MAC) 16:5 mp. Stalmár (FTC) hetedik gátnál felbukott.

3000 m. 1. Némethy (FTC) 8 p. 54:8 mp. 2. Kulesár (MAFC) 8 p. 57:6 mp.

800 m. 1. Benedek (MAC) 1:59:8 mp.

Távolugrás. 1. Molnár (MAC) 6 m. 76 cm.

3×1000 m. staféta meghívási verseny. 1. MTK (Gross, Görög, Fonyó) 8 p. 9 mp. 2. Göteborg (Larson, Söderboin, Kronberg) 8 p. 14:6 mp.

Budapest. A magyar atletikai klub a Császárfürdőben rendezte nagy uszóversenyét.

400 m. uszás. 1. Eperjessy Béla (Mügyetem) 5 p. 24:6 mp. Országos rekord. A régi rekord Las (Fores Béla) volt 5 p. 25:6 mp.

50 m. uszás. 1. Schlenker (NSC) 27:4 mp. igen jó idő.

Newyork. Milton amerikai versenyző amerikai gépkocsijával az autóverseny nagydíját nyerte meg. Milton nyolcszázötven kilométert öt óra 28 perc alatt tett meg. A versenyző huszonnégy kocsit közül tizert be a célhoz.

BIRTOK

280—290 hold elsőrendű föld, szántó, legelő, rét és erdő gazdasági és lakóépületekkel, Suhopolje (viroviticei járás) vasúti állomástól 13 kilométerre.

ELADÓ

együtt vagy parcellázva több vevőre.

Érdeklődni minden esütörtökön a tulajdonosnál SZAKÁCS IVÁN és TÁRSÁNAI, Mikleus (Slavonia), posta. vasútállomás helyben, vagy dr. ANTUS J.-nél Virovitica. 1094

Nagyban és kicsinyben!

Wieni diógázkoksz
Elsőrendű gyertyán- és
bükktüzifa
Külföldi kovácsszén
Száras faszén

Novák és Társai cégnél, Vel. Bečkerek.

Telefon 301.

1037

Telefon 301.

Nagyban és kicsinyben!

Kérem a t. közönséget, hogy

hirdetéseit,

rendeléseit, esetleges reklamációját adja át a Béga-vállalatnak — a főpostával szemben — ahol a Bács-megyei Napló főkiadóhivatala is van. Kiváló tisztelettel 1037
LÉVAY NÁNDORNÉ.

KERESEK

egy bográr- és egy kovácssegédet. Fizetés a képességhez képest Állandó hely. 1032

DUSAN DUMITY,
Car Lazareva (Báthory) utca 3. szám.

Alulírott tudomására hozom a t. közönségnek, hogy 1032

parketta lerakást

és minden a szakmában vágó munkát gyorsan és pontosan készítek, azok kivül raktáron tartok konyha- és pártoszobaberendezést Tisztelettel

Szalay Lószef asztalos, III. Külkerület 3., a keskenyvágányú fűtőházzal szemben

1079

Családi ház

téglából épült, száraz, nagyobb kerttel, jó fekvéssel, elköltözés miatt szabad kézből azonnal eladó Karadjordjev trg (Vásár-tér) 2 szám.

Egy szoba-konyhából álló lakás berendezéssel együtt azonnal eladó.

Ajánlatokat a Torontál

kiadóhivatalába kérek 1032

Eladó

egy teljesen berendezett

5 járatu malom.

Kaphatók esetleg külön-külön is a malom egyes részei: 1 Wohanka-gyártmányú 35 lóerős nyersolajmotor, 3 henger, 2 kő, 1 új koptató, cilinderek, szijak és más egyéb felszerelések 1051

Wiener Mátyásnál, Bresztovac (Bánai).

Norddeutscher Lloyd, Bremen

minden amerikai által legjobban ismert gőzhajózási társaság
jugoszláviai főtgynöksége:

Hrv. Slav. Gospodarsko Društvo Zagreb

×× TÁVIRAT: NORDLLOYD ZAGREB. ××

Zagrebi iroda: 990

Viator konačiste, az államvasutállomás mellett.

Beogradi fiók:

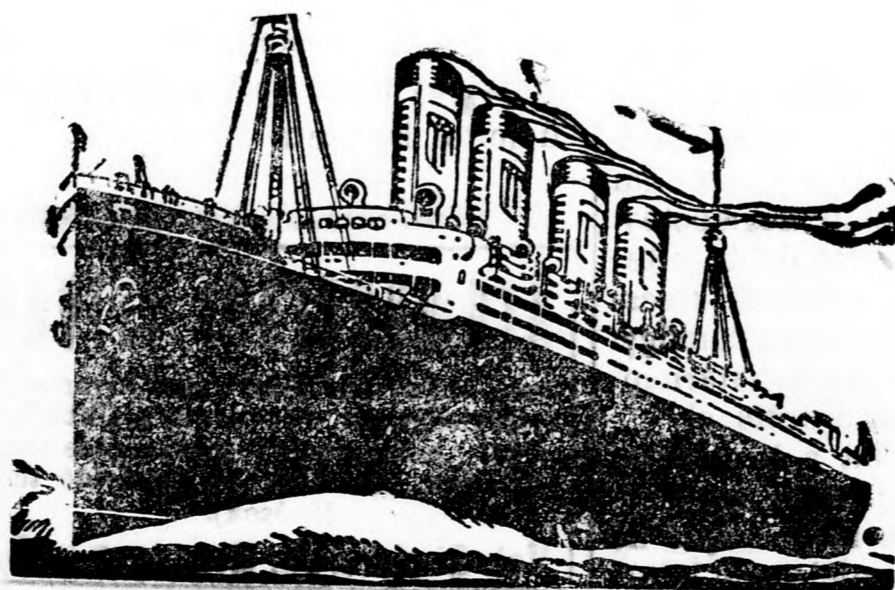
Obilićev venac 10.

Ljubljanski fiók:

Eduard Tavčar, Miklošičeva ulica.

Velikibecskerekéi fiók:

Graf János, Car Dušanova ulica.

nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Bečkerek

Kiadja Pleitz Fer. Pál